

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Specjalność:

historia Kościoła

Poziom:

studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:**Metody badań religioznawczych****Język:**

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot specjalnościowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

wykład: dr Elżbieta Przybył-Sadowska;

Koordinator sylabusu:

dr Elżbieta Przybył-Sadowska

Sylabus dostępny w ramach:

- [Metodologia badań religioznawczych](#) [na kierunku:] [Europa Wschodnia](#) (H_EW), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/zo/1ECTS]: dr Elżbieta Przybył-Sadowska;
- [Metody badań religioznawczych](#) [na kierunku:] [historia Kościoła](#) (H_hK), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/zo/2ECTS]: dr Elżbieta Przybył-Sadowska;

Wymagania wstępne:

Brak.

Cele:

Zapoznanie studentów z podstawami religioznawstwa, a także z najważniejszymi pojęciami, teoriami i metodami badawczymi z tego zakresu.

Treści kształcenia:

Podczas konwersatorium zostaną omówione podstawy głównych teorii religioznawczych, najważniejsze dziedziny religioznawcze (historia porównawcza religii, fenomenologia religii, etnologia religii, socjologia religii, psychologia religii, geografia i ekologia religii, filozofia religii) i ich metody.

Treść poszczególnych zajęć:

1. Religia jako przedmiot badań. Główne dziedziny religioznawstwa i ich metody badawcze (historia porównawcza religii, fenomenologia religii, etnologia religii, socjologia religii, psychologia religii, geografia i ekologia religii, filozofia religii).
2. Problemy z definiowaniem religii i spory o jej genezę.
3. Rudolf Otto i jego kategoria numinosum.
4. Kategoria „sacrum” i jej znaczenie dla badań religioznawczych.
5. Moc. Bojaźń. Tabu.
6. Magia a religia.
7. Doświadczenie religijne i sposoby jego badania
8. Kult religijny i jego formy.
9. Religia jako system społeczny.
10. Rytuály.
11. Symbole religijne.

Efekty kształcenia:

Uczestnik kursu:

1. zna podstawowe terminy i teorie religioznawcze,
2. potrafi je wykorzystać we własnych badaniach,
3. stosując zdobytą wiedzę umie analizować i porównywać różne aspekty poszczególnych religii.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Wykład konwersatoryjny, analiza tekstu, dyskusja.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

1. Obecność na zajęciach (dopuszczalna jedna nieobecność na zajęciach, pozostałe nieobecności należy zaliczyć u prowadzącego do dwóch tygodni po nieobecności).
2. Ocena ciągła.
3. Ustne kolokwium zaliczeniowe.

Lektury podstawowe:

Wykaz literatury obowiązującej do poszczególnych zajęć w kolejności ich omawiania:

1. Eliade M., Historia religioznawstwa [w:] Tenże, Sacrum i profanum, Warszawa 1999, s. 179-191.
2. Rusecki M., Geneza religii [w:] Religia w świecie współczesnym, red. H. Zimoń SVD, Lublin 2000, s. 71-87.
3. Otto R., Świętość (kilka wydań), rozdz. 1-4.
4. Calois R., Człowiek i sacrum, Warszawa 1995, s. 19-64.
5. Eliade M., Moc i sakralność w historii religii [w:] Tenże, Sacrum, mit, historia (wiele wydań).
6. Leeuw G. van der, Fenomenologia religii (wiele wydań), cz. 1 - Przedmiot religii, paragraf 1-4 (Moc; Moc pojęta teoretycznie; Rzecz i moc; Moc. Bojaźń. Tabu).

7. Frazer J.G., Złota gałąź (kilka wydań), rozdz. 3 i 4 (Magia sympatyczna; Magia i religia)
8. James W., Doświadczenie religijne (kilka wydań), wykład XVI i XVII (Mistycyzm).
9. Berger P.L., Święty baldachim. Elementy socjologicznej teorii religii (kilka wydań), rozdz. I.1 (Religia i tworzenie świata).
10. Douglas M., Czystość i zmaza, Warszawa 2007, s. 45-81 (Rytualna nieczystość; Świecka nieczystość)
11. Eliade M., Uwagi na temat symboliki religijnej [w:] Tenże, Mefistofeles i androgyn, Warszawa 1994, s. 199-222.

Lektury uzupełniające:

1. Bronk A., Nauka wobec religii (teoretyczne podstawy nauk o religii), Lublin 1996.
2. Grzymała-Moszczyńska H., Psychologia religii. Wybrane zagadnienia, Kraków 1991.
3. Kehrer G., Wprowadzenie do socjologii religii, Kraków 1997.
4. Lanczkowski G., Wprowadzenie do religioznawstwa, Warszawa 1986.
5. Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiologicznej, red. H. Zimoń SVD, Lublin 2000.
6. Waardenburg J., Religie i religia. Systematyczne wprowadzenie do religioznawstwa, Warszawa 1991.

Uwagi: